

OMÓWIENIA I RECENZJE

W SPRAWIE ARTYKUŁU DARIUSZA NIEMCA – DROBNE SPROSTOWANIE

W poprzednim tomie „Sprawozdań Archeologicznych” ukazał się artykuł Mgr. Dariusza Niemca, referujący wyniki dawniejszych badań na osadach kultury trzcinieckiej i łużyckiej w Oględówku i Samostrzałowie w woj. świętokrzyskim (Niemiec 2001). Omawiając historię badań tych stanowisk autor zamieścił informację, wedle której „[...] Całością prac wykopaliskowych w Oględówku i Samostrzałowie kierował ówczesny student archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego Jacek Poleski [...]” (Niemiec 2001, 316). Badania, którymi jakoby w całości kierowałem, trwały przez dwa tygodnie na przełomie października i listopada 1978 r. i przez 3 miesiące, od czerwca do sierpnia, w 1979 r. Podana przez D. Niemca informacja nie jest zgodna ze stanem faktycznym, co zresztą wynika jasno ze wzmianki na poprzedniej stronie jego artykułu: „[...] pracami w terenie kierował bezpośrednio mgr W. Morawski pod naukowym nadzorem prof. dr. hab. J. Machnika [...]”. Czuję się zmuszony do zamieszczenia tego sprostowania z dwóch powodów. Po pierwsze nie uzurpuję i nigdy nie uzurpowałem sobie jakichkolwiek praw autorskich do badań na wymienionych stanowiskach (z informacji zawartych w tekście Mgr. D. Niemca może płynąć wniosek, iż Mgr W. Morawski sędował na mnie prowadzenie wykopalisk na wymienionych powyżej stanowiskach i nie był ich uczestnikiem, co jest oczywistą nieprawdą). Po drugie zaś, w kontekście zamieszczonych w dalszej części artykułu krytycznych uwag co do metod prowadzenia badań, zauważonych niedociągnięć w dokumentacji polowej (pomiarowej, rysunkowej, opisowej i fotograficznej), jak i końcowej konstatacji o znacznym zubożeniu z powodu tych błędów wartości poznawczej odkrytych zabytków nieruchomych i ruchomych, chcę podkreślić, iż nie mogę przyjąć odpowiedzialności za owe błędy, jeśli rzeczywiście zostały popełnione.

W istocie brałem udział w badaniach ratowniczych w Oględówku i Samostrzałowie, ale nie jako ich kierownik. Byłem wówczas studentem IV roku archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego i zostałem wraz z kilkoma kolegami z roku zatrudniony przez Mgr. W. Morawskiego jako „pomoc techniczna”. Do

moich obowiązków należało sporządzanie rycin odkrywanych obiektów, metrykowanie zabytków i prowadzenie dziennika badań. Pragnę jednak podkreślić, iż metoda prowadzenia eksploracji i sposób prowadzenia dokumentacji zostały określone przez prowadzącego badania W. Morawskiego, i to w uzgodnieniu z ówczesnym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Archeologicznych, Dr Eligią Gąssowską, jak i konsultantem naukowym badań, Prof. dr. hab. J. Machnikiem. Badaniami kierował w całym okresie ich trwania Mgr W. Morawski, co w praktyce oznaczało, iż to właśnie on wytyczał wykopy, prowadził pomiary, określał sposób prowadzenia eksploracji obiektów, przed wykonaniem rysunków zaznaczał szpachelką zarys obiektów, jak i dyktował informacje do dziennika badań. To również Mgr W. Morawski każdorazowo sprawdzał wykonane przeze mnie rysunki i wpisy do dziennika badań. Muszę też zaznaczyć, iż w lecie 1979 r. nie mogłem brać udziału w całości wykopalisk w Oględówku i Samostrzałowie „od czerwca do sierpnia” włącznie, jak podaje D. Niemiec, bowiem jako student IV roku archeologii musiałem zdać egzaminy w sesji letniej i odbyć obowiązkową, trwającą miesiąc praktykę wykopaliskową w Jędrychowicach-Włodzieninie. Nie zamierzam dyskutować z Mgr. D. Niemcem o ewentualnych niedociągnięciach w trakcie prowadzenia badań w Oględówku i Samostrzałowie, bowiem to nie ja jestem ich adresatem, lecz faktycznie prowadzący owe badania Mgr W. Morawski. Moja niechęć do polemiki wynika też z faktu, iż nie mam przekonania do sporządzania dokumentacji wykopalisk ratowniczych w sposób uproszczony, choć stało się to niestety normą w trakcie prowadzonych w ostatnich latach na wielką skalę badań wyprzedzających na planowanych trasach gazociągów i autostrad. Szkoda, że Pan Mgr D. Niemiec nie zapytał mnie po prostu o szczegóły mojego udziału w badaniach w Oględówku i Samostrzałowie i ewentualne wyjaśnienia niejasności w dokumentacji. W końcu to właśnie w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, którego mam zaszczyt być wykładowcą, Pan D. Niemiec studiował, napisał pracę magisterską (na podstawie wyników badań w Oględówku i Samostrzałowie) i w tym Instytucie jest on doktorantem.

W tej sytuacji pragnę podziękować za „mianowanie” mnie przez Pana Mgr. D. Niemca kierownikiem badań w Oględówku i Samostrzałowie, lecz promocji tej nie mogę przyjąć. Nie chciałbym, aby Czytelnik odniósł wrażenie, iż uważam się za archeologa, który nigdy w swej karierze zawodowej nie popełnił jakiegokolwiek błędu. Wiem, iż jak każdy czynny zawodowo archeolog czasem pewne (mam nadzieję, iż niezbyt wielkie) błędy popełniałem. Chciałbym jednak, aby jakość mojej pracy była oceniana na podstawie publikacji i dokumentacji wyłącznie tych wykopalisk, które prowadziłem samodzielnie.

Jacek Poleski

Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

BIBLIOGRAFIA

Niemiec Dariusz

- 2001 *Osady kultury trzcinieckiej i łużyckiej w Oględówku i Samostrzałowie, woj. świętokrzyskie*, Spraw. Arch 53, s. 313–358.

